Outsourcing

När en verksamhet externaliseras till ett annat företag

Transnational Restructuring Navigator

Vad du bör veta om det:

- Outsourcing eller underentreprenad är delegering av det som ledningen anser vara "icke-kärnverksamhet" eller jobb från intern produktion till en extern enhet (till exempel en underleverantör).
- Outsourcing bör skiljas från **omlokalisering** och **offshoring**. Medan outsourcing avser utkontraktering av en produktions- eller tjänsteaktivitet till ett externt företag i den offentliga eller privata sektorn inom samma land, beskriver offshoring överföring av produktionsprocesser eller tjänster inom EU/EES och relocation innebär att en aktivitet överförs utanför EU/EES.
- Outsourcing avser överföring av sekundära eller transversala tjänster eller produktion. Om det handlar om att separera en eller flera hela divisioner eller affärsområden till en ny juridisk enhet, måste det betraktas som en **avknoppning eller franchising av aktiviteter**.
- Aktiviteter som vanligtvis läggs ut på entreprenad eller underentreprenad är IT-stöd, personal (t.ex. löner), redovisningstjänster, städning och säkerhet, logistik eller någon annan specifik produktion av varor eller tjänster.
- Mål med outsourcing: främst att minska kostnaderna, inklusive personalkostnaderna. I många fall är outsourcing ett verktyg för ledningen att överföra affärsrisker till sin underleverantör. Det kan också vara ett sätt att anlita mer specialiserat stöd när det inte finns tillgängligt inom företaget självt.
- Outsourcing sker ofta på bekostnad av arbetstagarna. De anställda i det offentliga eller privata företaget som arbetar med den berörda verksamheten kan förlora sina jobb och den nya leverantören kan tillämpa sämre villkor och löner för sina anställda. Dessutom kan outsourcing leda till långa leveranskedjor och komplexa arrangemang. Om arbetstagarna överförs till en annan arbetsgivare (en självständig enhet) kan jobben och arbetsvillkoren skyddas endast under en viss tidsperiod (klicka **här** för att läsa mer om överföring av anställningsavtal).

Ditt uppdrag är att...

- Förutse outsourcing i ditt företag inom den offentliga eller privata sektorn genom att bevaka utvecklingen inom sektorn. Använd fackliga resurser och information om frågan på europeisk och nationell nivå.
- Samla in all information som hjälper till att förstå de ekonomiska argumenten för outsourcing, men också ledningens eventuella "dolda" motiv.
- Ta kontakt med din EWC/SE WC-samordnare och din europeiska fackliga federation för att få råd.

- Dela all information som du kan samla in på lokal nivå med alla EWC/SE WC-medlemmar.
- Samla in information om det externa företaget eller entreprenören och ägna särskild uppmärksamhet åt arbetsvillkor och arbetsrelationer. Om det är möjligt, använd alla kanaler för att komma i kontakt med fackföreningar på den enhet till vilken produktion eller tjänster kommer att läggas ut.
- Var proaktiv: Utkräv dina rättigheter, vänta inte på att ledningen frivilligt ska komma med nödvändig information eller be om din åsikt.
- För mer generella rekommendationer om transnationell omstrukturering, klicka **HÄR**

Transnational Restructuring Navigator

Matris för tidslinje

Ledningens skyldigheter

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

Om ryktena är sanna och ett projekt är på gång som kan vara av betydelse för den europeiska arbetskraften med avseende på dess potentiella effekt, har den centrala ledningen skyldighet att informera EWC eller SE WC så snart som möjligt (se avsett beslut)

Lokal arbetstagarrepresentation

Om ryktena är väl underbyggda och ett projekt är på gång som kan påverka arbetsstyrkan i form av dess potentiella effekt, har den lokala ledningen skyldighet att informera de lokala representanterna så snart som möjligt (se avsett beslut). Om mer än ett land påverkas bör sådan information samordnas och lämnas inom samma tidsram. Lokal information handlar då om outsourcingprojektets inverkan på de lokala anläggningar som kommer att påverkas.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

Ledningen bör informera styrelseledamöterna om företagets strategi och alla planer som sannolikt kommer att påverka medarbetarna i ett mycket tidigt skede och i god tid före ett slutligt beslut.

Arbetstagarnas rättigheter och åtgärder

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Så snart rykten kan tyckas ha någon substans bör EWC/SE WC-medlemmar konfrontera ledningen med den information som redan erhållits och be om ytterligare detaljer, inklusive - när så är lämpligt - den formella informationen och förberedelserna för EWC/SE WC:s samråd. Detta kan göras vid ett ordinarie möte eller via deras arbetsutskott, sekreterare, ordförande eller annan talesperson mellan mötena.
- Överväg att använda checklistor med tidiga varningssignaler som har tagits fram i fackliga projekt , t.ex. **Att förutse och bedöma risker i samband med outsourcing och offshoring**
- Ta kontakt med din fackliga samordnare och din europeiska fackliga federation för att få fullständig information om alla berörda fackförbund och börja förbereda ett gemensamt fackligt svar

Lokal arbetstagarrepresentation

- Så snart ryktena verkar ha någon substans bör de lokala arbetstagarrepresentanterna konfrontera ledningen med den information som redan erhållits och be om ytterligare detaljer, inklusive - när så är

lämpligt - den formella informationen och förberedelserna för samråd. Detta kan ske vid ordinarie möten i de lokala representationsorganen eller via deras sekreterare, ordförande eller annan talesperson mellan mötena. Det kan också göras av enskilda förtroendemän eller EWC/SE WC-medlemmar som representerar det berörda landet.

- All information som erhålls på lokal nivå bör systematiskt delas med EWC/SE WC-medlemmarna i de andra länderna. Detta kommer att göra det möjligt att mycket snabbt få en bild av den transnationella karaktären av den möjliga outsourcingen.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

Arbetstagarrepresentanterna i styrelsen har tillgång till samma information som aktieägarrepresentanterna. Om det går rykten om en eventuell outsourcing av verksamheten och styrelsen ännu inte har informerats om en sådan plan, kan frågan tas upp vid nästa möte och man kan begära att hela affärsplanen redovisas. Om styrelsen redan har fått ta del av planen kan signaler skickas till EWC, lokala arbetstagarrepresentanter och/eller fackliga företrädare om att en sådan omstrukturering faktiskt förbereds. Varning: särskilda regler om konfidentialitet kan gälla.

Fackliga åtgärder

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Kontakta respektive ETUF. Kontrollera och följ eventuell befintlig uppförandekod/policy från ETUF som är tillämplig vid outsourcing.
- Samla in information om mottagaren av en verksamhet som kan komma att outsourcas och försök att etablera kontakter med respektive fackliga strukturer.
- EWC-samordnare bör ha ett nära samarbete med ETUF och EWC-medlemmar i de berörda länderna.

Lokal arbetstagarrepresentation

Rykten kan vara välgrundade eller inte. Därför är det första uppdraget att samla in så mycket information som möjligt för att underbygga dina antaganden. Möjliga åtgärder är t.ex. samtal med berörda arbetstagare, kontroll av offentligt tillgängliga källor (press, företagets webbplats osv.) och kontakter med företrädare för den potentiella underleverantören.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

I vissa fall kan fackföreningsrepresentanter ha mandat i bolagets styrelse. Om så inte är fallet är det viktigt att ha nära kontakt med de arbetstagarrepresentanter som sitter i styrelsen. På så sätt kan rykten snabbt verifieras och, om de bekräftas, kan ytterligare steg förberedas (se följande avsnitt i tidslinjen).

Transnational Restructuring Navigator

Offentliga myndigheters roll

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

De offentliga myndigheterna har ingen roll i detta skede. Du kan dock informera dig om de nationella eller lokala myndigheternas roll i stora omstruktureringsfall i ditt land.

Lokal arbetstagarrepresentation

- I vissa länder, när större delar av arbetsstyrkan berörs, kan offentliga myndigheter bli ombedda att engagera sig. För att förbereda dig för ett sådant ingripande i ett senare skede bör du kontrollera din nationella lagstiftning för att ta reda på vilka regler som gäller och vilka förfaranden du måste följa.
- Lagar och förordningar om **kollektiva uppsägningar** och **överföring av verksamhet till ett annat företag** kan vara av särskilt intresse.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

I händelse av en betydande inverkan på den lokala arbetskraften kan arbetstagarrepresentanter i styrelsen be ledningen att informera offentliga myndigheter.

Transnational Restructuring Navigator

Further reading and resources

OUTSOURCING OMLOKALISERING

The outsourcing challenge: organizing workers across fragmented production networks

Organisation(er): ETUI

Typ: Webbplats

Kategori: Forskning

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

År: 2015

OUTSOURCING OMLOKALISERING

Outsourcing

Organisation(er): Eurofound

Typ: Webbplats

Kategori: Forskning

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

OUTSOURCING OMLOKALISERING

Eurofound Restructuring Events Database: Factsheet Outsourcing

Organisation(er): Eurofound

Kategori: Fakta och data

Transnational Restructuring Navigator

OUTSOURCING OMLOKALISERING OFFSHORING

Offshore outsourcing. A handbook for employee representatives and trade unionists

Organisation(er): UNI Europa

Typ: PDF

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

Transnational Restructuring Navigator